

Exploiting the Possibilities of the Ottoman Databases: The Leading Akıncı Clans on the Hungarian Frontier

Constraints of Archontological Research (Yahyaoğlus, Malkoçoğlus, and Mihaloğlus)

Gábor Demeter, Miklós Fóti, | Hungarian Research Network, Institute of History **Éva Sz. Simon** National Archives of Hungary

Spaces and Agents of Ottoman Conquest in Southeastern and Central Europe

The Collection of Ottoman Registers database

provides tools to investigate

- Ottoman administrative boundaries (vilayet, sanjak and nahiye levels) and their temporal changes (1543-1590s)
- Regional patterns of *tax imposed* on population (landlords' and cizye too) and its temporal changes
- Regional patterns of tax unit (hane) numbers and their temporal changes
- Regional patterns of tax value / tax unit (hane) and their temporal changes functions as proxy to economic power of local communities
- Regional patterns of estate types (ziamet, timars, other) and their temporal changes
- Regional patterns of landholders and their temporal changes tracing their careers
- Statistical analysis on demography, settling, migration
- Patterns of religion (Muslim population mostly missing)
- Connection to Medieval and Early Modern databases through IDs to promote longue durée investigations on economic performance
- Further plans yet not included all conscripted socio-demographic investigation (conscripted/hane, tax/conscripted)
- Tracing the *condominium* combination of royal *dicalis conscriptiones* with data obtained from defters (population, demography)

- Two public outputs
 - Browsable website for broad public (Adatbazisok Online)
 - Atlas for broad public (predefined queries and templates for all sanjaks)
 - No bulk download allowed
 - The copyright problem of scanned copies of original document
 - + Database available only for few researchers (GIS-aided research)
 - Statistical analysis

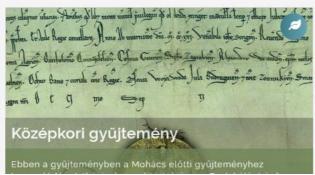

• Ne feledd a tért, hol ők elestek - 1848-49-es veszteségi adatbázis

Szatmár vármegye tisztségviselői (1829–1848)

<u>F</u>ájl S<u>z</u>erkesztés <u>N</u>ézet Előz<u>m</u>ények <u>K</u>önyvjelzők <u>E</u>szközök <u>S</u>úgó

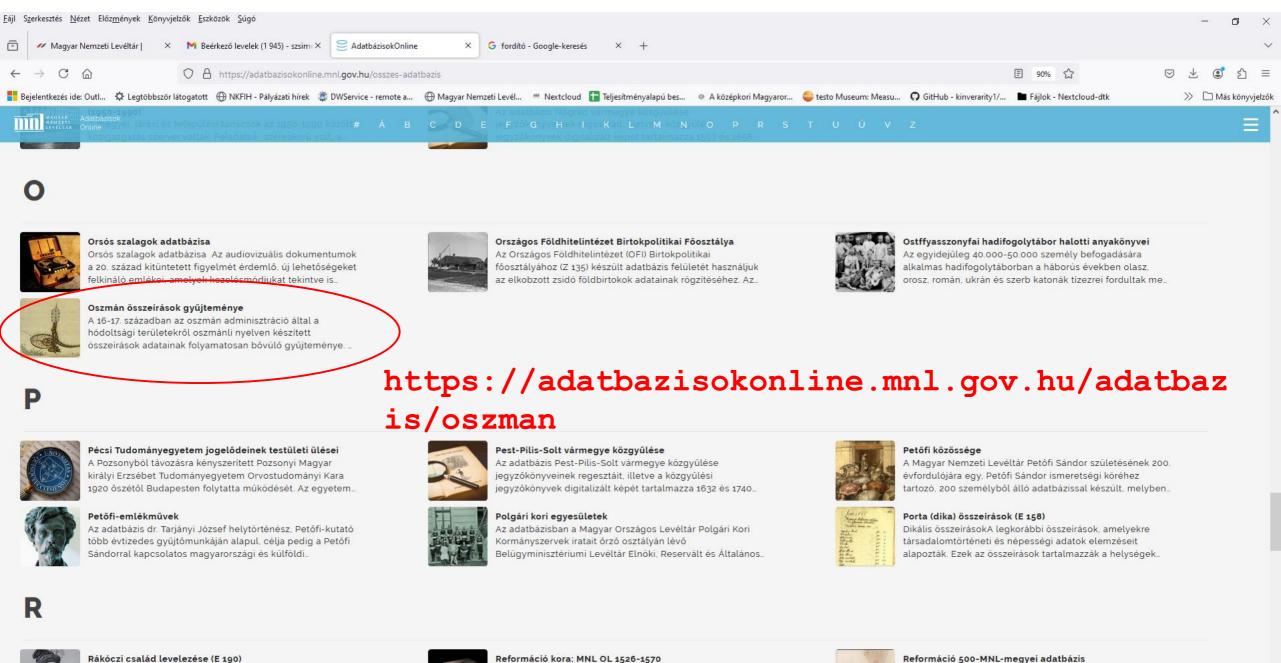
Mikrofilmezett anyakönyvek

Nemesi családok iratai A131 Illésy-féle adatbázis, Collectio

Diplomatica Hungarica, Cimereslevelek, Királyi Könyvek, Vegyes, a kamara által...

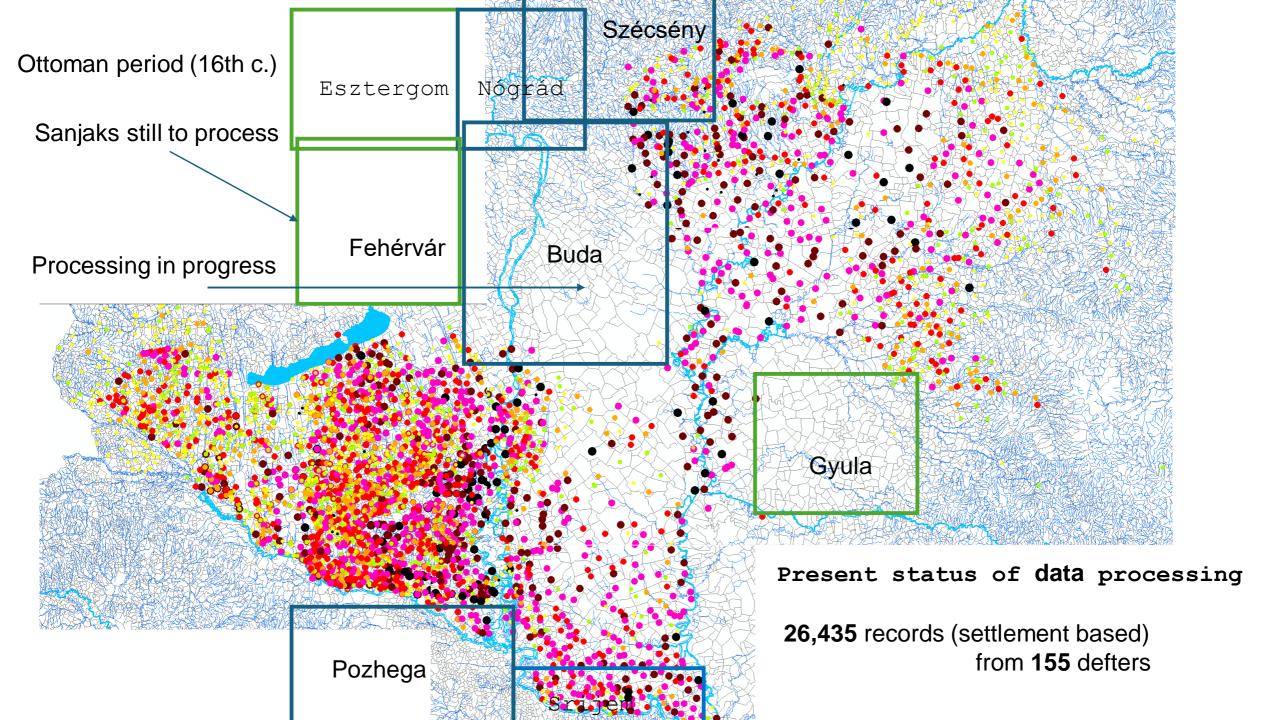
Az Erdélyi Fejedelemség egyik virágkora a Rákócziak

végén kiemelkedő Rákóczi Zsigmond alapozta meg a...

időszaka volt. A felső-magyarországi régióban a 16. század

és 1570 között keletkezett iratainak feldolgozása található. A munkát 2016 tavaszán a Reformáció Emlékbizottság...

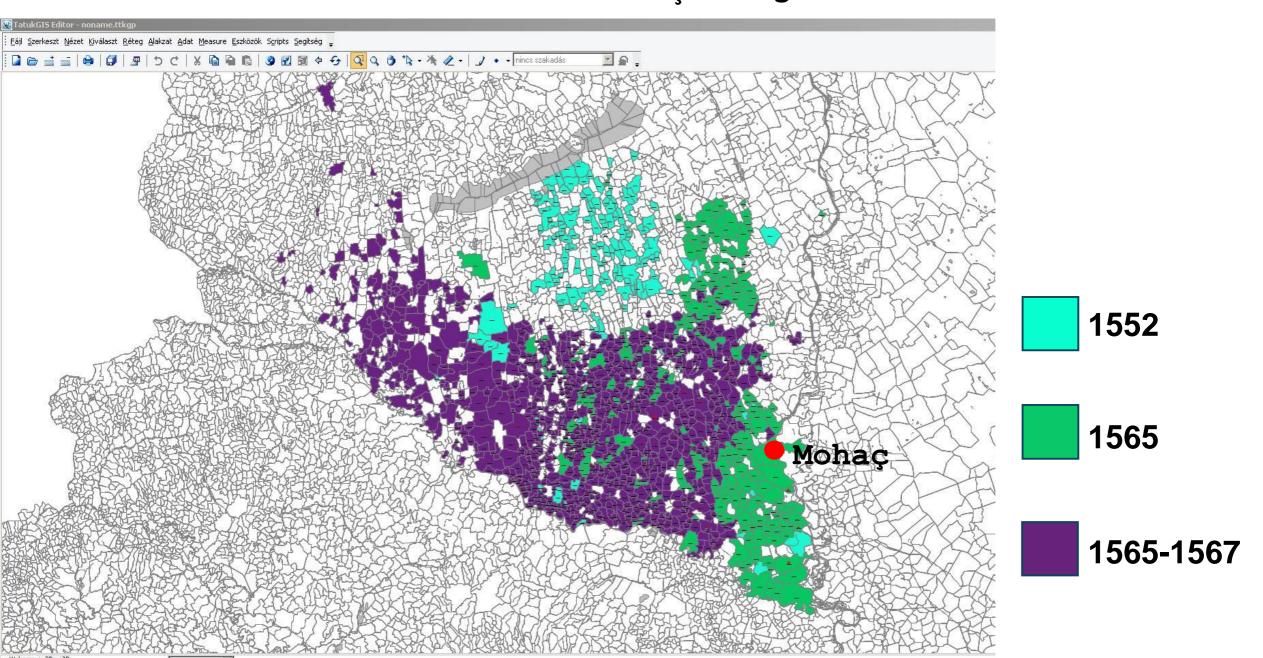
Reformáció 500-MNL-megyei adatbázis

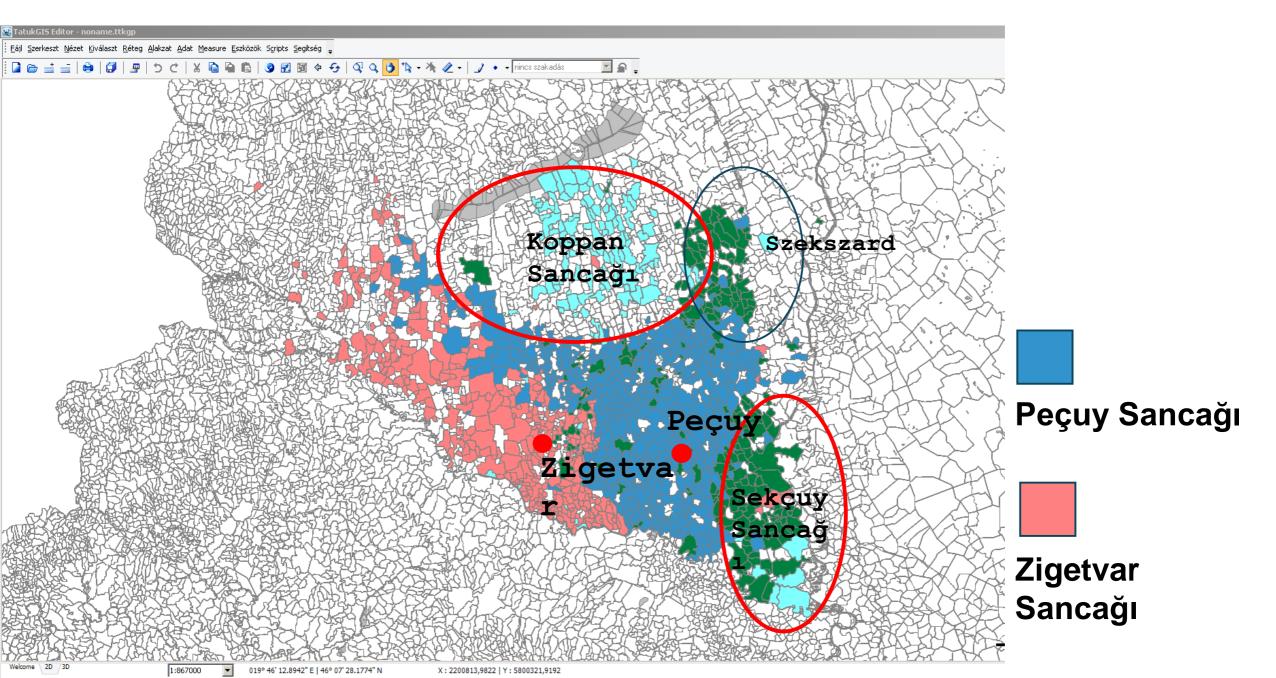
TRACING ADMINISTRATIVE CHANGES

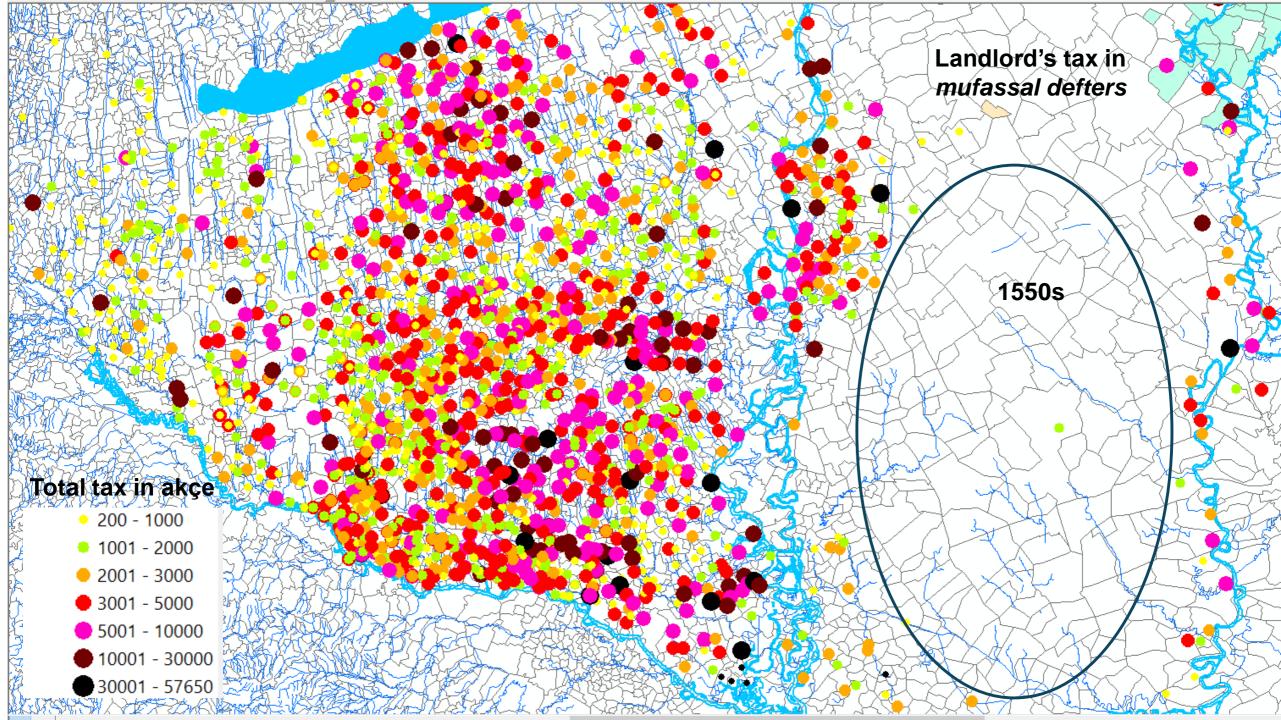
Mohaç Sancağı 1565-1567

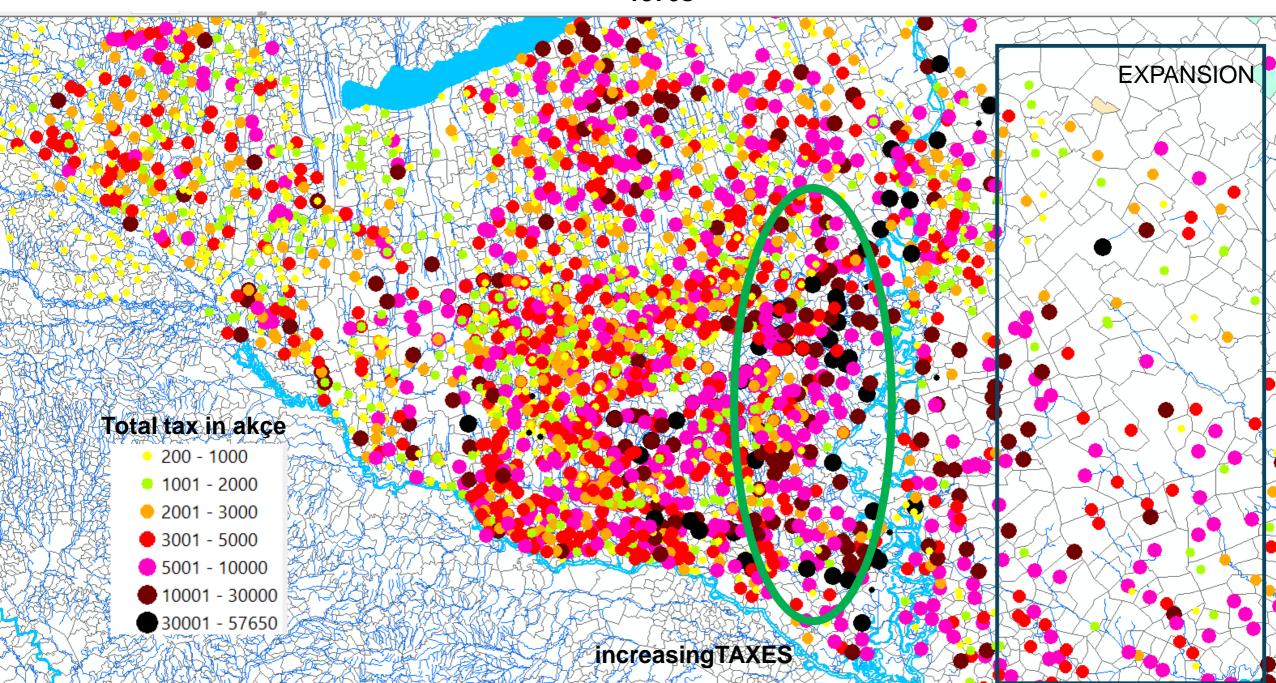
Before 1566

After 1566

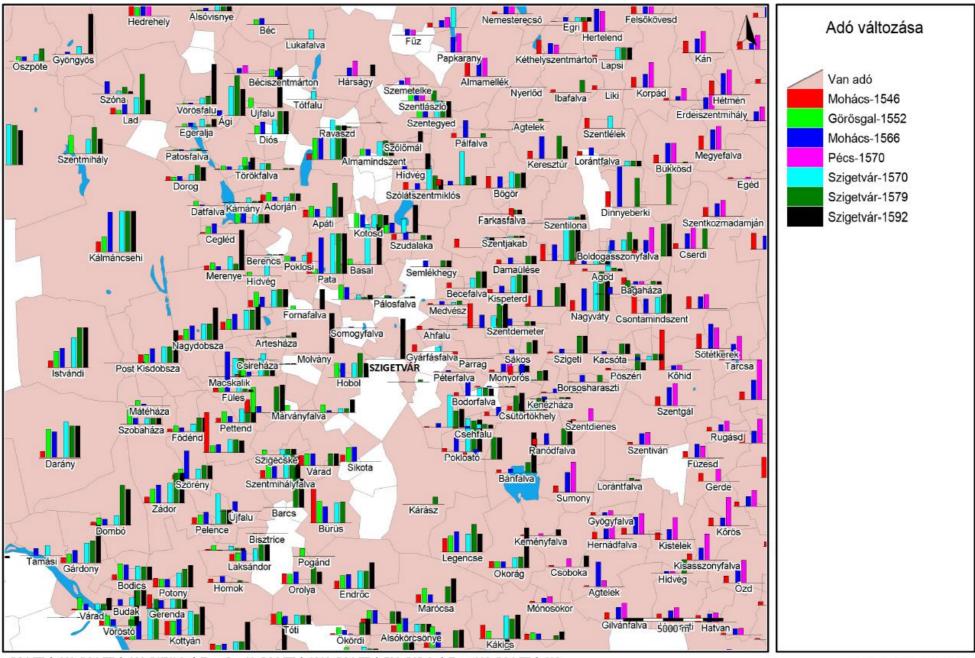

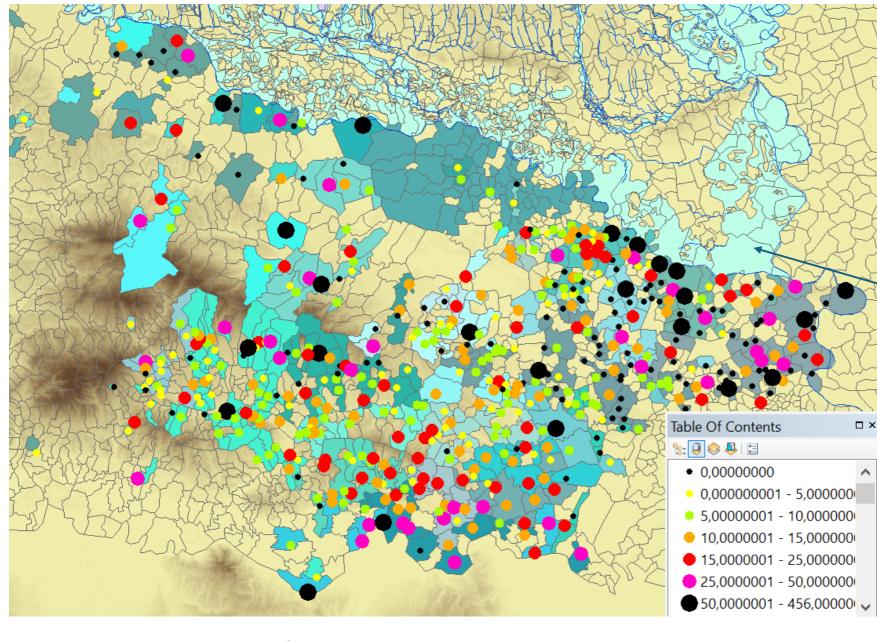

Adó mértékének változása Szigetvár környékén 1546-1592 között

Temporal changes in tax levied on local population, around Szigetvár

Hane (tax-units) numbers in the Sanjak of Pozhega 1579

Population reconstruction is problematic in Hungary

Wetlands or temporarily flooded areas New shapefile

The tax-payer *hane* number in the Sanjak of Pozhega and its nahiyes in 1579 Source: BOA TT.d 672.

Table Of Contents s: 📮 😂 📮 🖫 0-5% **5-10%** 0 10-20% **20-33% 33-50% 50%**-. The share of Muslim households from total in Pozhega Sanjak in 1579

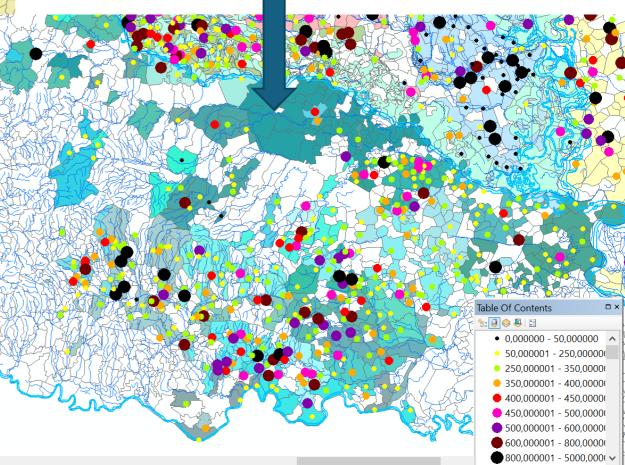
Source: BOA TT.d 672.

Tax / hane values (1579)

Relative economic power: tax per hane values in Pozhega Sanjak and its surroundings in 1579. Source: BOA TT.d 672.

Patterns of Muslim presence among civil population

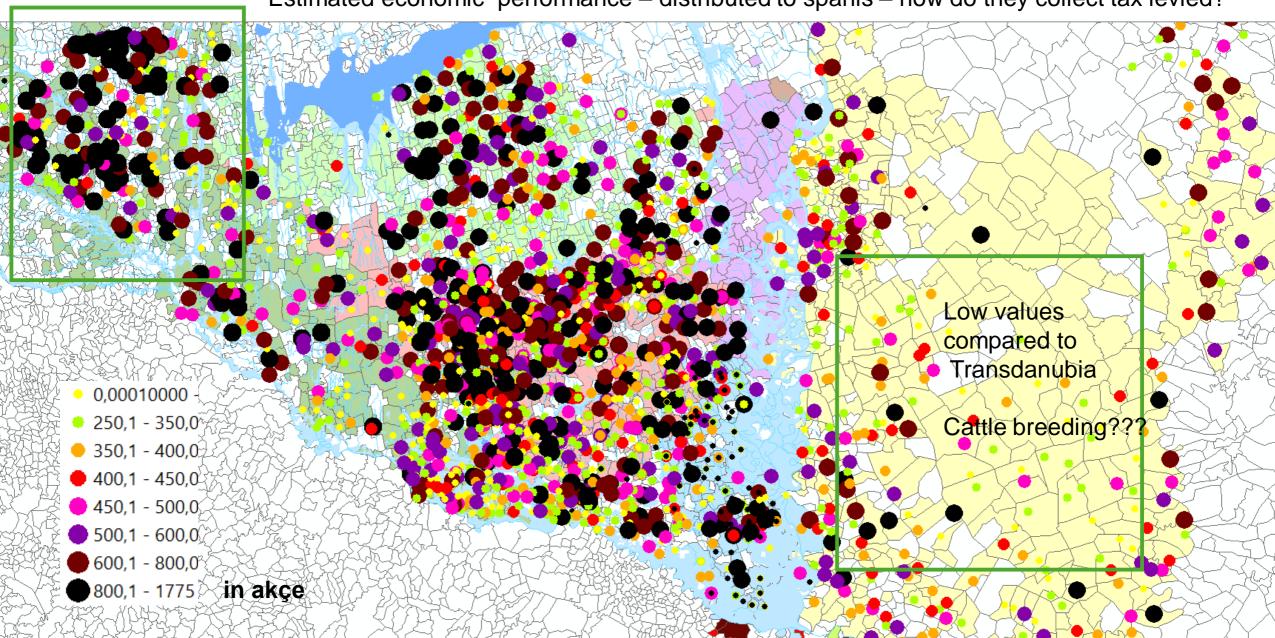
Missing data problem = missing data for *hane* can be substituted from cizye defters (of dif. year)

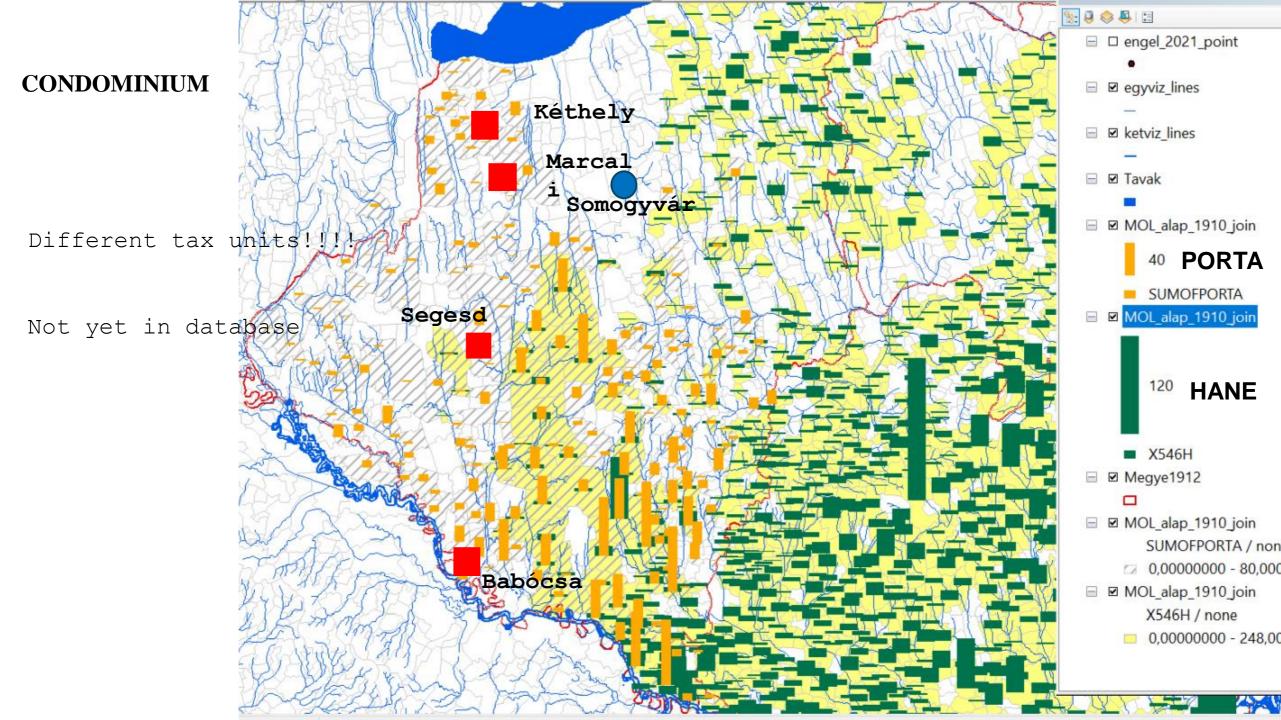

Not occupied region!!! Estimated tax!

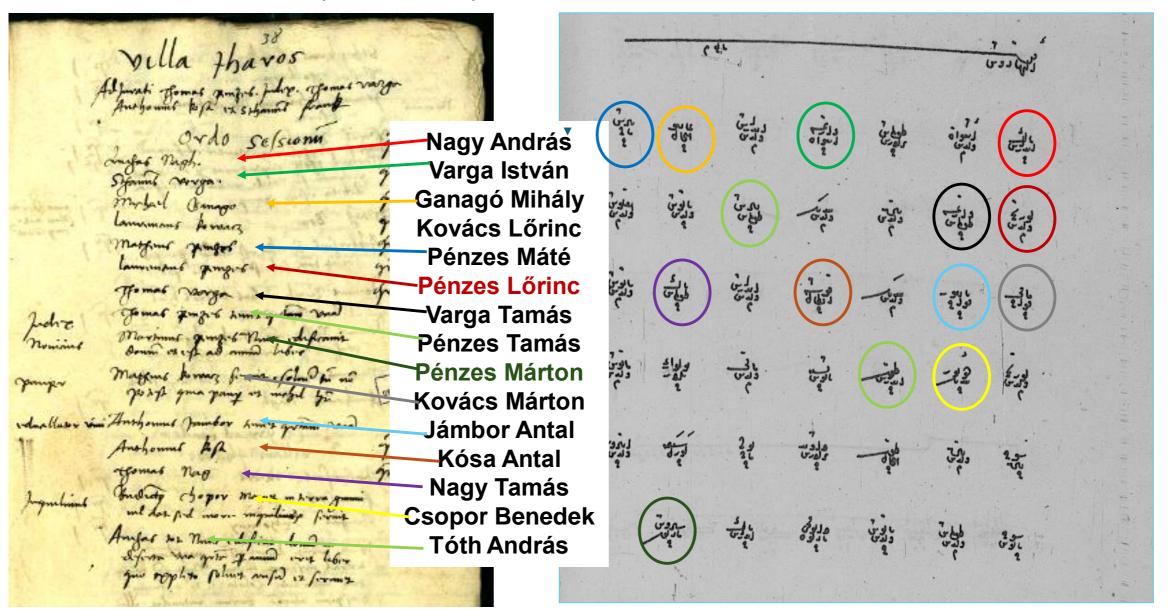
Tax/hane values, 1570s

Estimated economic performance – distributed to spahis – how do they collect tax levied?

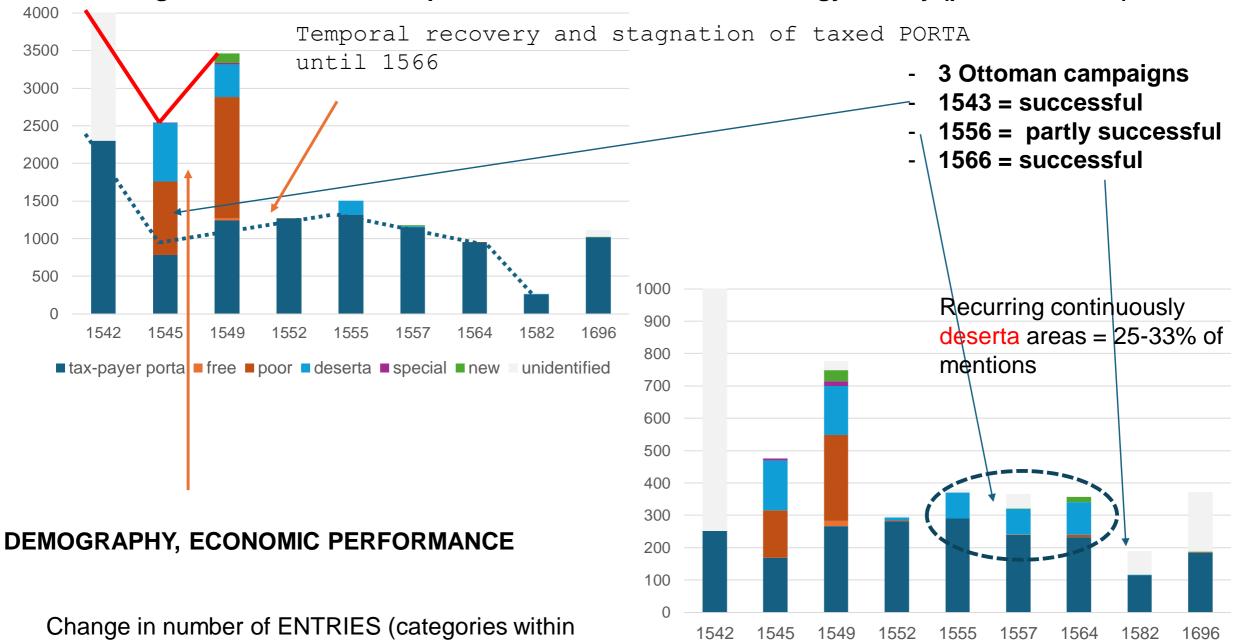

Iharos – 1565 sanjak conscription (OTTOMAN)

Limits of economic and demographic reconstruction

Change in number of conscripted PORTA in 1542-1696 in Somogy County (porta = tax unit)

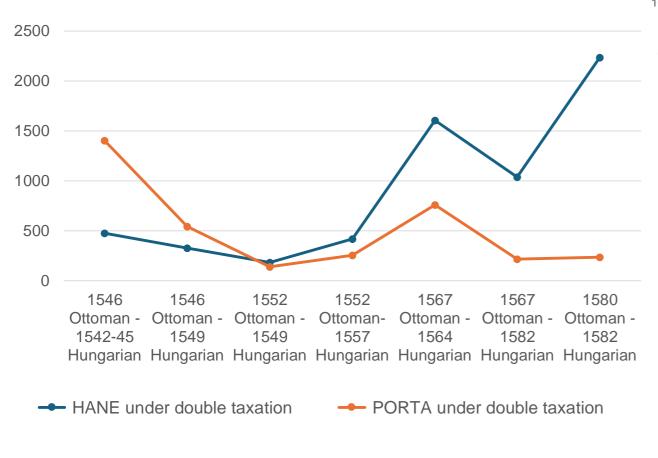
■ under taxation ■ free ■ poor ■ deserta ■ special ■ new ■ unidentified

SETTLEMENTS) in 1542-1696 in Somogy County

The features of area under double taxation (condominium) in Somogy-Baranya-Zalaand its changes in time

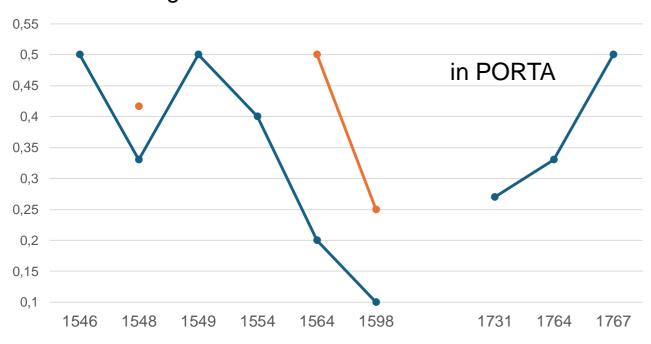
we cannot measure demographic changes

What can we do ??????

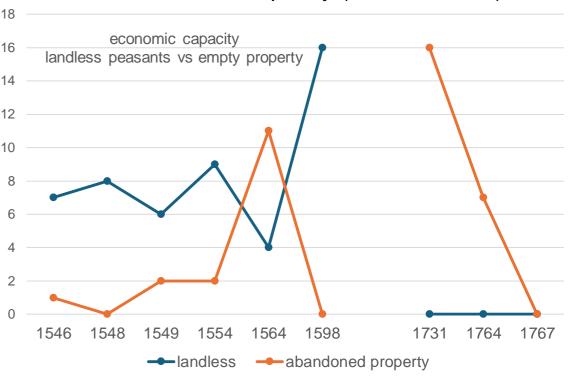
Average size of economic units vs. tax units

--- average size of holdings inc. empty land and landless peasants

--- average size of holdings without empty land and landless peasants

Economic capacity (available land)

Basic regional comparative statistics

Sanjak, year	Ottoman tax	average tax/settlement	hane	hane nr / settlement	tax/hane	settlements and mezraa	Character
Szeged, 1546	877,000	3500	3575	15	245	260	frontier in 1546
Szeged, 1578	4,840,000	7250	10,770	15	450	739	core by 1578
Features	increasing tax till 1570	increasing tax/settlement	stagnating hane number after 1570	stagnating econ. Power	increasing burden	expansion till 1570	
Hatvan, 1570	2,107,000	4622	6208	14 to 20	340	459	frontier in the 1570s
Hatvan, 1591	3,146,000	5568	5574	10 to 18	560	550	core by 1590
Features			decreasing hane number after 1570	increasing hane per settlement values	increasing burdens	continuous expansion, increasing oppression	
Pozhega, 1579	3,733,000	5100	10,926	14-15	340	770+800	frontier based on income from agrarian production
Srijem, 1546	893,490	1500	7380	13	120	561+150	

Longue-durée statistics

In the 1330s, parish priests were to pay one tenth of their income as papal tithe. Since parish priests could keep only a part of the tithe, in Transdanubia usually $\frac{1}{16}$, the presumed amount of the entire tithe, paid by the peasants, is given in parenthesis

Medieval county	area (km²)	Medieval parishes (1330s)	Total tithe (den.)	Titue/parish (den.)ª	Tithe/area, 1334 (den.)ª	Medieval parishes (c. 1500)	Medieval settlements (c. 1500)	War subsidy in 1494/1495 (florins)	War subsidy /parish (den.)	War subsidy /area (den.) 1495	Settlements registered in defters ^b (1546, 1570–1580)	Tax imposed in the defter in akçe (with manors, farmsteads, and deserted settlements)	Tax/settlement (akçe)*	Tax/area, 1570s (akçe)	parishes (1500/1330)	settlements (1570/1500)	Ranking 1330	Ranking 1500	Ranking 1570
Baranya	5718	203	10857.3	53.5 (8557)	1.90 (304)	196	551	15,018	7662	262.6	666	4,067,172	6107	711.3	97%	121%	3	1	2
Somogy	6339	243	9360.6	38.5 (6163)	1.48 (236)	274	606	11,012	4019	173.7	724	2,726,316	3766	430.1	113%	119%	4	4	5
Tolna	4503	144	4666.3	32.4 (5185)	1.04 (166)	155	374	9,925	6403	220.4	404	3,206,143	7936	712.0	108%	108%	6	2	1
Pozsega	1935	67	2261.3	33.8 (5400)	1.17 (187)	48	198	3,648	7600	188.5	214	1,079,831	5046	558.1	72%	108%	5	3	3
Szerém ^c	3121	36	3722.4	103.4 (16,544)	1.19 (191)	36	108	n.d.	n.d.	n.d.	169	462,250	2735	148.1	100%	156%	1	-	6
Valkó ^d	5507	146	9598.8	65.7 (10,519)	1.74 (279)	141	420	n.d.	n.d.	n.d.	447	1,652,042	4981	300.0	97%	106%	2	-	4
Total / average	27123	839	36744.2	43.8 (7007)	1.35 (217)	850	2257	39,603	5885	214.1	2624	12,731,504	4852	469.4	101%	116%			

Sources: Simontornya 1570: TT 563, Koppány 1570: BOA TT d 563, Szekcső 1580: BOA TT d 593, Szekszárd 1580: BOA TT 593, Mohács 1567: DKBK Cod Turc Rot V,

Pécs 1579: BOA TT 585, Szigetvár 1579: BSB Cod Turc 138, Görösgál 1552: BOA TT 646, Pozhega 1579: BOA TT.d 672.

digitized data for each settlement are available online at Adatbázisok Online: https://adatbazisokonline.mnl.gov.hu/adatbazis/oszman

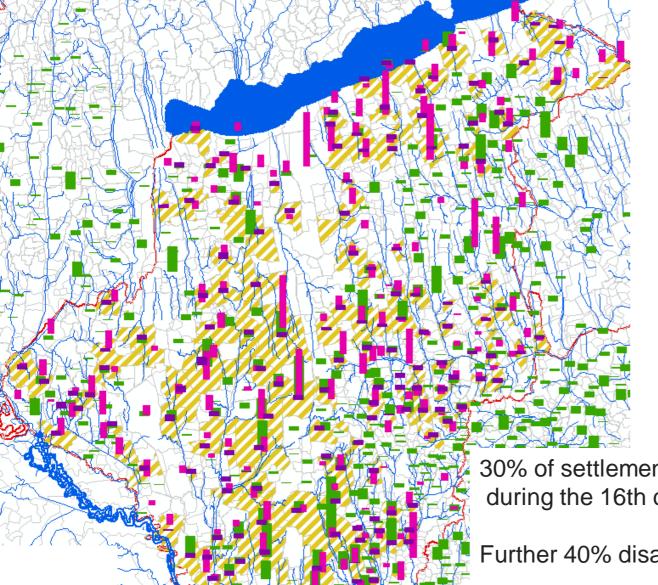

MEASURING INEQUALITIES

Based on Tax / hane

Growing average (and top 25%) tax/hane values in 1540-1561

Ottoman conquest initially causes the increase of inequalities in the 1540-1560s then situation is stabilized both in Szeged and Hatvan sanjaks

CONNECTING OTTOMAN DATA TO EARLY MODERN DATABASES ?

Technically – YES, BUT problems of measurement units

1580: *hane* = green

1696: *port*a = deep purple

1720: conscripted male prs = red

(settlements existing in 1696 – hatch)

30% of settlements disappeared from Somogy during the 16th c.

Further 40% disappears in the 17th c.

90% of the settlements abandoned at the end of the Middle Age will not recover any more, not even in the post-Ottoman era

Szatmár vármegye tisztségviselői (1829-1848)

<u>Fájl Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Súgó</u>

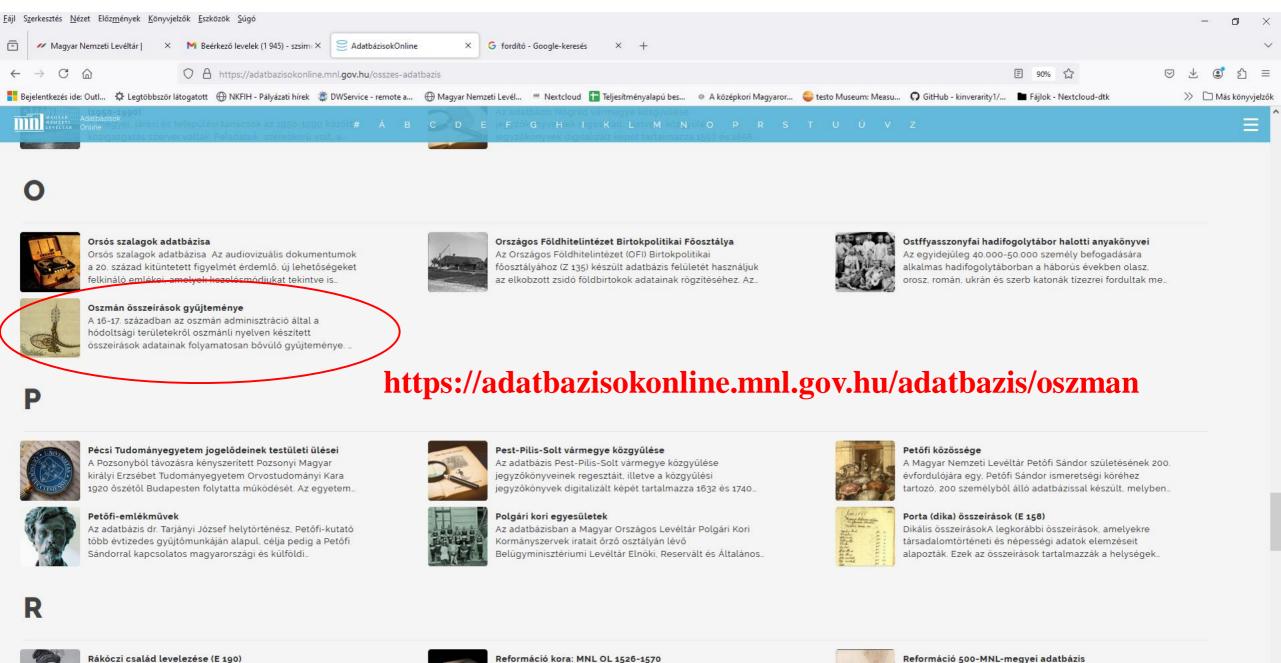

Mikrofilmezett anyakönyvek Anyakönyvek

Nemesi családok iratai A131 Illésy-féle adatbázis, Collectio Diplomatica Hungarica, Cimereslevelek, Királyi Könyvek, Vegyes, a kamara által...

Az adatbázisban az Országos Levéltár 1526. augusztus 30.

munkát 2016 tavaszán a Reformáció Emlékbizottság...

és 1570 között keletkezett iratainak feldolgozása található. A

Az Erdélyi Fejedelemség egyik virágkora a Rákócziak

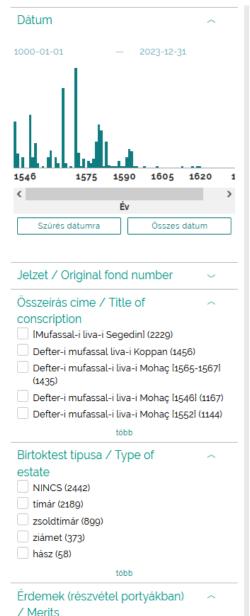
végén kiemelkedő Rákóczi Zsigmond alapozta meg a...

időszaka volt. A felső-magyarországi régióban a 16. század

0

Present status: - 26435 records (settlement based) from **155** defters

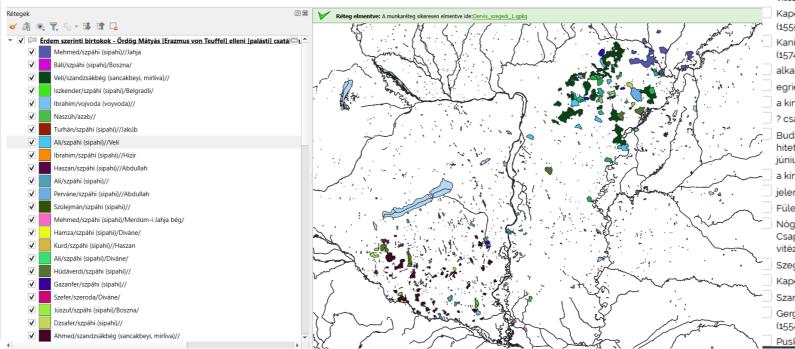
Military actions, military merits as reasoning new distribution of estates: 2344

GIS-aided visualization and evaluation required (not available at AdatbazisokOnline) – not public

- -22 scripts written to extract data from the ORACLE
- Queries referring to persons, estates, dates

New estate holders and the distribution of their estates after the battle of Palást

	Érdemek (részvétel portyákban) / ^
	Merits
	hasznos ember (112)
t	nincs adat (41)
	a birodalomra törő hitetlenek ellen vitézkedett (35)
	Kanizsa meghódításánál vitézkedett (1574.02.23-24.) (29)
	szolnoki végekre törő hitetlenek ellen vitézkedett (29)
	kevesebb

 Ördög Mátyás IErazmus von Teuffell elleni Ipalástil csatában vitézkedett (1552.08.11.) (27)
 szigetvári hadjáratban és Buda védelmében szolgált (1566) (24)

Szolnok városát támadó hitetlenek ellen vitézkedett (22)

Kaposvár és Babócsa ostrománál vitézkedett

(1555.09.07-20.) (21)

Kanizsa várából kitörők ellen vitézkedett (1574.08.25.) (20)

alkalmas (19)

egriek ellen vitézkedett (18)

a kincstári vagyon érdekében tevékenykedett (17)

? csatában vitézkedett (13)

Budára törő Nádazsdi ogli INádasdy Ferenci nevű hitetlen elleni Ibicskeil csatában vitézkedett (1587. június vége?) (12)

a kincstári javak begyűjtésében tett szolgálat (12)

jelentették hogy új emelést érdemel (12)

jelentették, hogy új emelést érdemel (12)

Fülek és Salgó várában szolgált és vitézkedett (11) Nógrád határán lévő Koronpa (Korpona), Bozok és

Nógrád határán lévő Koronpa (Korpona), Bozok (Csaprád váraiból kitörő hitetlenek ellen vitézkedett (11)

Szegedi csatában vitézkedett (1552.02.19-20.) (11)

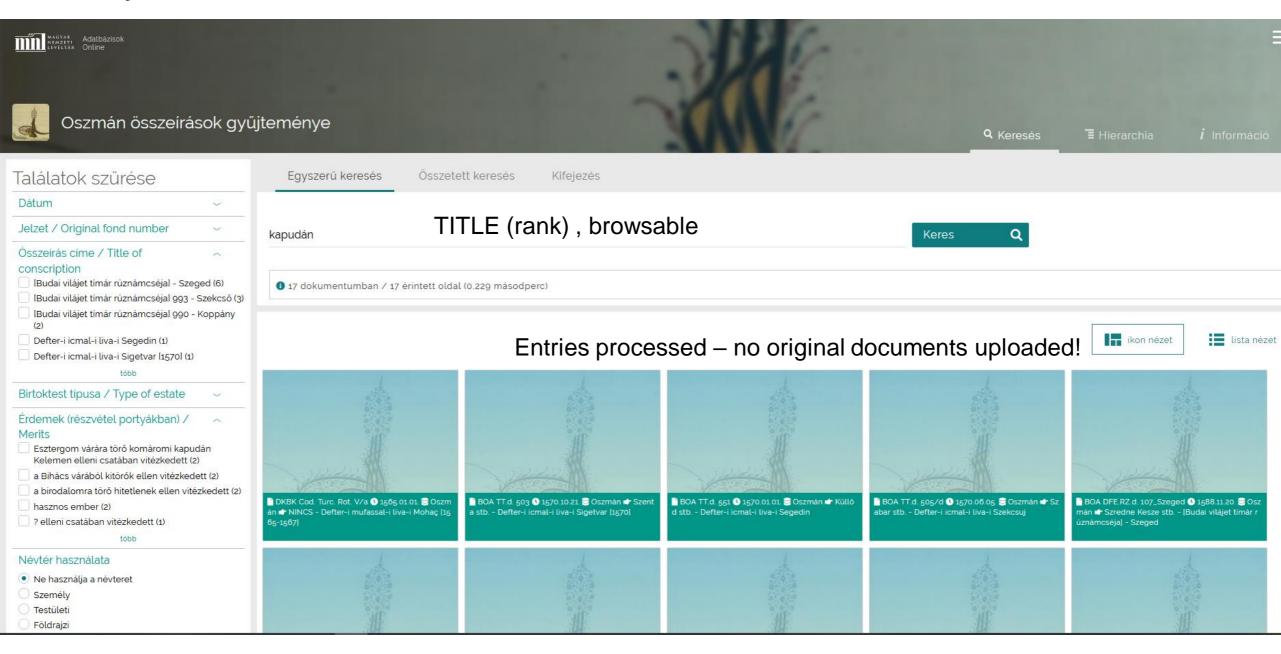
Kaposvár és Babócsa váraiban vitézkedett (10)

Szarvasra törő hitetlenek ellen vitézkedett (9)

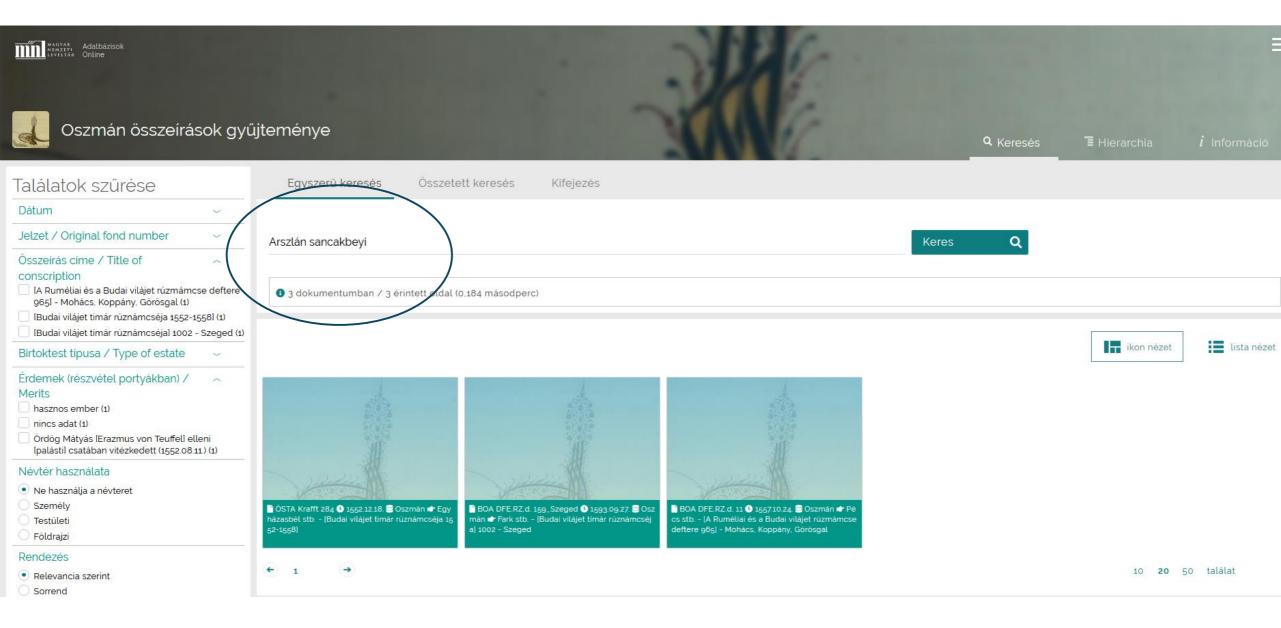
Gergely deák elleni hadjáratban vitézkedett (1554.11.??) (8)

Puskás lovasokkal a birodalora törő Mihály nevű

Publicly available

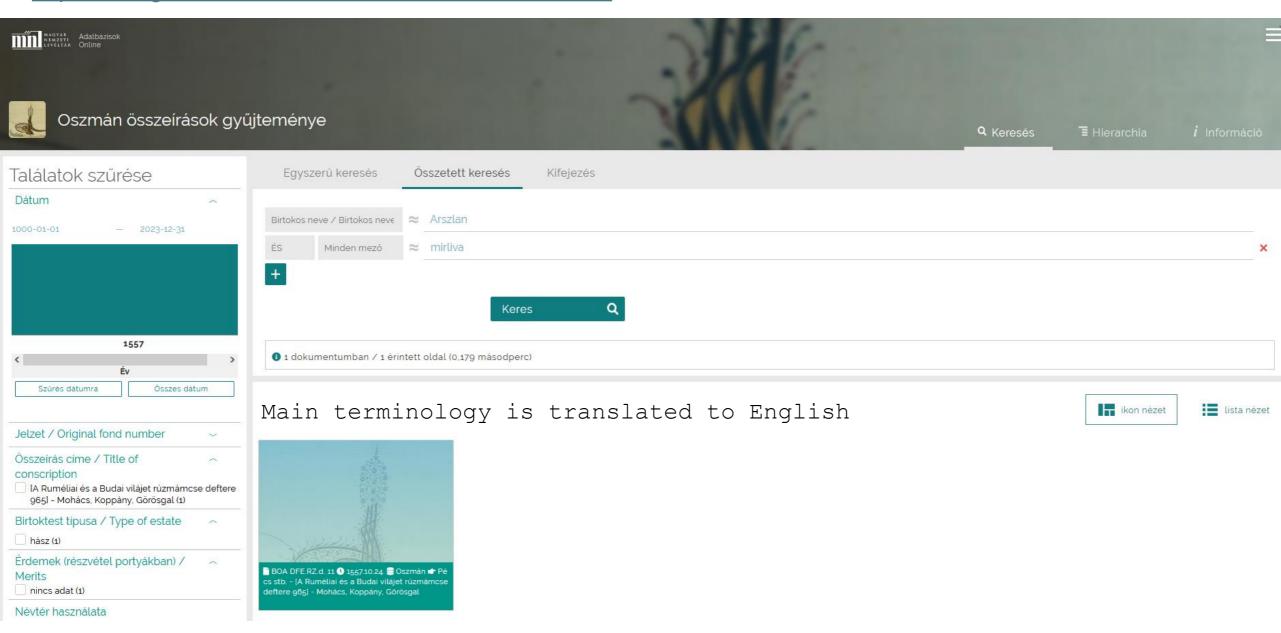

Single search

Complex browsing

Titles are available in Turkish too, **names** can be searched based on the transcription rules published at https://mnl.gov.hu/mnl/ol/oszman_torok_nevek_atirasa.

Vissza a találati listára Vissza a rekordra a listában

Pécs stb. - [A Ruméliai és a Budai vilájet rúzmámcse deftere 965] - Mohács, Koppány, Görösgal

BOA DFE.RZ.d. 11 155710.24.

Összeírás címe / Title of conscription	[A Rumél	iai és a Bud	dai vilájet i	rúzmámcse de	ftere 965l - Mohác	s, Koppány, G	örösgal				
Összeírás típusa / Type of conscription	tímár rúz	námcse / t	imar ruzna	amçe defteri							
Összeírás dátuma / Date of conscription	965 - <i>155</i>	7-10-24 - 1	558-10-13								
Törzsszám / Fond number	NINCS										
Jelzet / Original fond number	BOA DFE	.RZ.d. 11									
Raktáriegység / Box unit	nincs ada	it - nincs ad	dat								
	ÖSTA Kra	fft 284 - ta	rtományi p	példány							
Birtoktest neve / The name of estate	Pécs stb.										
Birtoktest típusa / Type of estate	hász										
Bejegyzés oka / Reason of conscription / record	jövedeler	memelés e	lismerteté	ese							
Összes jövedelem / Total income	550.000										
Napló dátum (cédula) / Date of diary (defter)	965.R.7.										
Tezkere dátum / Date of tezkere	965.Ra.15	5.									
Oldalszám / Page number	625 - 628										
Birtokosok / Data of estate holder(s)	Sorsz.	Név	Apa neve & titulus	Származás lakab	Titulus	Szolg. helye	Előző titulus & szolg. helye & jöv.	Összeg státusz & összeg	Jogosult összeg státusz & összeg	Jövedelem eltérés	Informatikai összeg
	1.	Arszlan			szandzsákbég (<u>sancakbeyi,</u> mirliva)	Mohácsi szandzsák	szandzsákbég (sancakbeyi, mirliva) Lippai szandzsák hász 500.000	yekun: 550.000	NINCS: 550.000	o	509.917
				pasazáde Mehr portyákban):	ned fia.						
		Sorsz.	Sorsz. Dátum		Kiutalás emelés összege		Kiutalás felterjesztő neve & titulusa			Érdem	Megjegyze
		1.	964.L.2	0 (1557-08-16)	50.000					nincs adat	

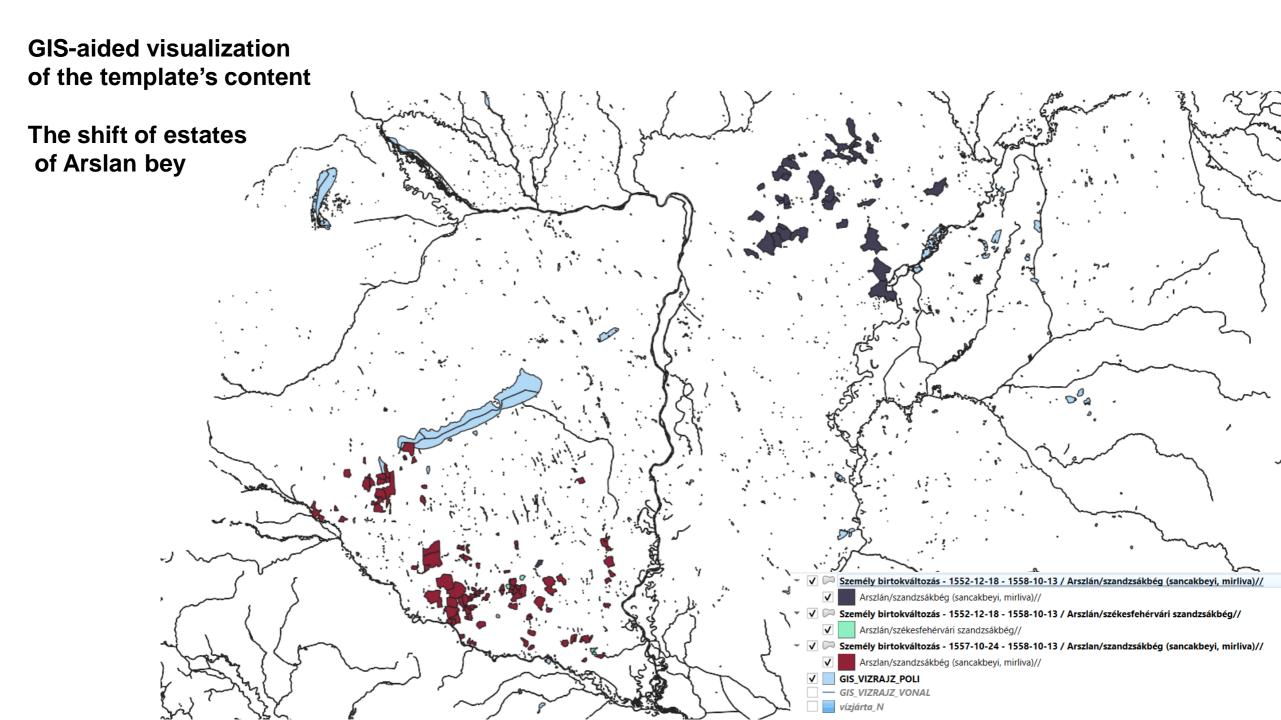
The publicly visible version: A record with Arslan bey's estates (as sanjakbey of Mohaç in 1557)

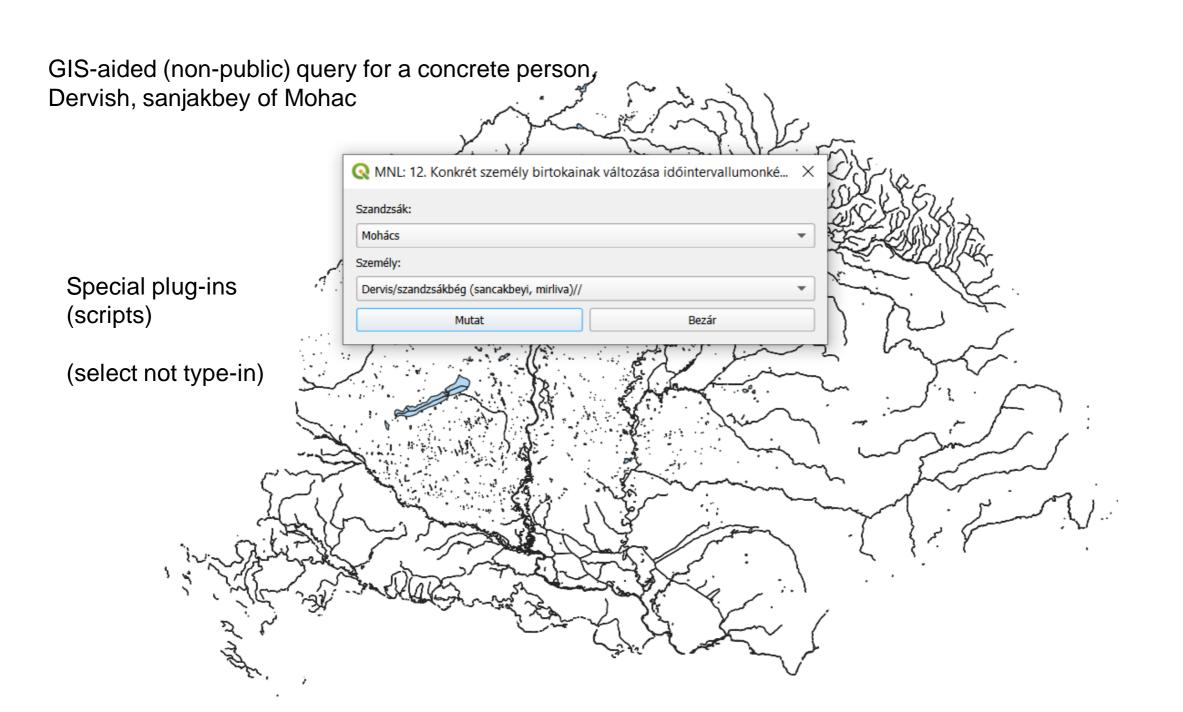
```
بودين - BUDA - vilájet / eyalet
 مهاج - Mohács - szandzsák / livâ
 ېچوي - Pécs - náhije / nahiye
  Pécs - település - város (varoş) - 1546_Buda_Mohács_Pécs_1; 1552_Buda_Mohács_Pécs_1; ?→1565_Buda_Mohács_Pécs_1;
  1567_Buda_Mohács_Pécs_1
  1BAR2
                                                                                                      oldalszám: 625
                      lokalizálás: Tartozik Pécshez
        közig. egység megjegyzés: Pecsuj
                            adó: 30.945 akcse
   Somogy - település - falu (kariye) - 1546_Buda_Mohács_Pécs_8; 1552_Buda_Mohács_Pécs_8; ?→1565_Buda_Mohács_Pécs_5;
   1567_Buda_Mohács_Pécs_34a
                                                                                                       oldalszám: 625
                      lokalizálás: Tartozik Pécshez
        közig. egység megjegyzés: Somogy
                            adó: 5.450 akcse
   Pellérd - település - város (varoş) - 1546_Buda_Mohács_Pécs_20; 1552_Buda_Mohács_Pécs_31; ?
   →1565_Buda_Mohács_Pécs_17; 1567_Buda_Mohács_Pécs_13
   1BAR52
                                                                                                       oldalszám: 625
                      lokalizálás: Tartozik Pécshez
        közig. egység megjegyzés: Pelerde
                            adó: 2.235 akcse
   Köke - település - falu (kariye) - 1546_Buda_Mohács_Pécs_26; 1552_Buda_Mohács_Pécs_37; 1567_Buda_Mohács_Pécs_53
   1BAR71
                                                                                                      oldalszám: 625
                      lokalizálás: Tartozik Pécshez
        közig. egység megjegyzés: Köke
                            adó: 2.500 akcse
   Poborfalva - település - falu (kariye) - 1546_Buda_Mohács_Pécs_102; 1552_Buda_Mohács_Pécs_126; ?
   →1565_Buda_Mohács_Pécs_77: 1567_Buda_Mohács_Pécs_135
                                                                                                       oldalszám: 625
                      lokalizálás: Tartozik Pécshez
```

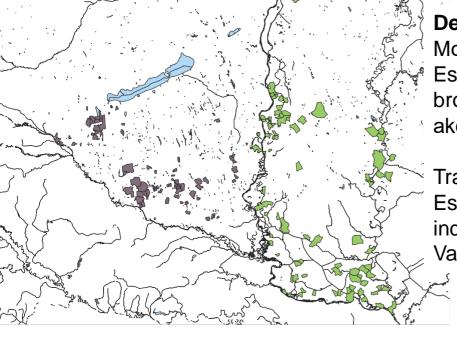
közig. egység megjegyzés: Pobony Falva

The database query and the scripts TOGETHER can handle the shift of estates in case of same persons - see the example of Arslan, sanjakbey of Hatvan

ID31046 MNL OL X 901	ÖSTA Krafft 284 W 166 (mikrofilmdoboz) [Budai vilájet timár rúznámcséja 1552-1558] (tímár rúznámcse / timar ruznamçe defteri (tartományi)) 960-965 1552.12.18. 961.Z.03 1554.10.30. szandzsákbég kinevezése Hatvan stb. Oldal: 152 - 161 hász • BUDA	290.335 Hatvan Hatvan Prépostfalva Csány Apc Dancser Detrefalu Bocs	960.S.02 1553.01.18. Név & titulus Apai név & lakab Szolg. helye Liőző títulus Szolg. helye Liőző títulus Szolg. helye Jiv. Név & titulus Szolg. helye Liőző títulus Szolg. helye Jiv. Név & titulus Szolg. helye Liőző títulus Liőző títulus Szolg. helye Liőző títulus Liőző
	Query result as seen in the template before	Pósváralja Szajla	Előző birtokos(ok):
	uploading:	 Szék Barla Kürt Fedémes Bolya Keresztes 	Név & titulus Apai név Származás Szolg. Változás oka & összeg státusz & összeg 1. Arszlán szandzsákbég leváltották cemen
	Arslan, sanjakbey of Hatvan had been substituted by	Mikófalva Lelesz Pétervására	(sancakbeyi, 246.261 mirliva)
	Veli bey in 1554.	HényelFancsal	
	Arslan was moved to the Sanjak of Székesfehérvár	HevesSárNagyfüged	
	(the defters of which are yet unprocessed)	Solymos Visonta Süly Pély (Magyar-) Szalók	
	His three estates indicated by green in Somogy and	TótfaluFelsőbátorTepély	
	Baranya Counties are new spahi estates formed	VerebélyRozsnak	
	from his surplus estates.	PásztóMaconkaPásztó	
	In 1557 he was appointed to Mohac, as sanjakbey.	 Muzsla Tar Andrásfalva 	
	See his estates in purple	Andrastaiva Salgó (defteren kívüli) Nagymihály Montaj Mogyorósd Csernely Omány Daróc Csokva Balaton Kozárd? Járdánháza Disznósd Nagyarló Csépány Ózd	

Dervish, sanjakbey of Mohaç (1547-1557). Estates indicated by brown. Value: 441,190 akçe.

Transferred to Szeged. Estates in 1558 are indicated by green. Value: 432,784 akçe.

Pécs stb. - [Budai vilájet timár rúznámcséja 1552-1558]

OSTA Krafft 284

Osszeirás címe / Title of conscription

Budai vilájet timár rúznámcse / timar ruznamcséja 1552-1558]

Osszeirás címe / Title of conscription

Osszeirás datuma / Date of conscription

MNL OL X 901

Jelzet / Original fond number

Raktáriegység / Box unit

W 166 - mikrofilmdoboz

Birtoktest ripusa / Type of estate

Birtoktest tipusa / Type of estate

Birtoktest tipusa / Type of estate

Napió datumi (cédula) / Date of diary (defter)

Szandzsákbég kinevezése

Raktáriegység / Box unit

Osszes jövedelem / Total income

Sandzsákbeg kinevezése

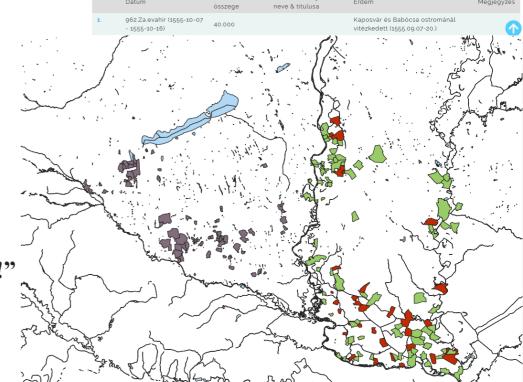
Szandzsákbeg kinevezése

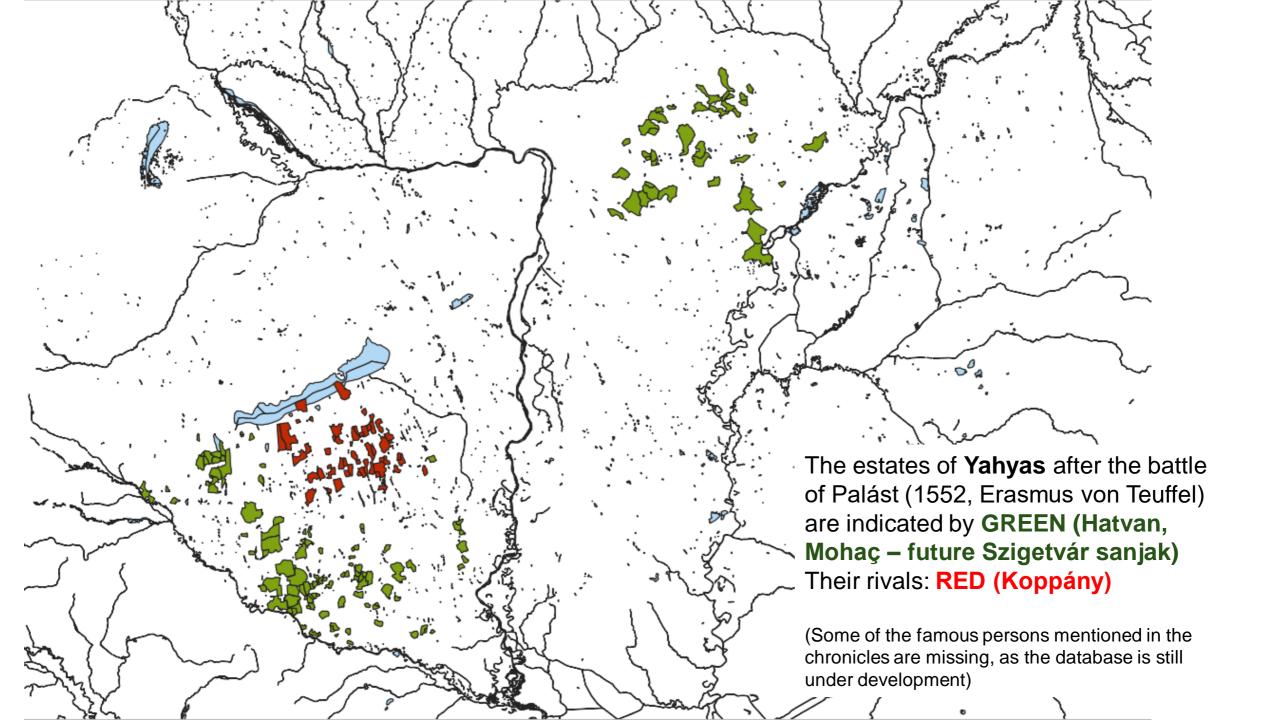
Szand

In 1560 a reallocation / redistribution of his estates was carried out. His estates in the Sanjak of Szeged are worth yearly 310,373 akçe income.

Missing value (the difference between 432,000 and 310,000) is yet not localized, unprocessed.

BOA DFE RZd 11. 638–644, estates belonging to the "Vilayet-i Erdel!!!!!" (Such vilayet never existed then or later – it highlights the future Ottoman plans of proposed penetration)

NEW PLANS: Database of Ottoman Officials

(from 2025 on, based on Géza Dávid's database)

- Browsable public surface
- International access
- Ruûs defters processing and uploading
- Connection to the Collection of Ottoman conscriptions
- Interactive webmap-server: separately or merged with...
- http://gistahungarorum.abtk.hu
- + project plans